

Welkomstkaarten voor **Tijdelijke natuur**

**NATUUR
VOOR ELKAAR**

Gaan voor groen!

U gaat voor groen? Geweldig! Een groene omgeving levert veel voordelen, zelfs als het tijdelijk is. Braakliggende bouwterreinen komen rommelig en onaantrekkelijk over en lokken soms uit tot ongewenste activiteiten. Tijdelijke natuur vergroot de aantrekkelijkheid van het terrein en maakt een verzorgd en onderhouden indruk. Maar groen geeft ook ruimte aan planten en dieren! Vooral soorten die wat extra aandacht nodig hebben kunnen op uw terrein tijdelijk een plekje krijgen. Hoe? Bekijk de verschillende welkomstkaarten!

Aandachtsoorten

De provincie Overijssel zet zich in voor de natuur! Een aantal planten en dieren verdienen extra aandacht, omdat ze zeldzaam zijn of vooral in Overijssel voorkomen. Dit noemen wij Overijsselse aandachtsoorten. Met simpele maatregelen kunt u een aantal van deze soorten een plekje bieden, al is het slechts tijdelijk. En naast deze aandachtsoorten profiteren ook vele andere soorten van deze maatregelen.

En het levert u ook wat op! Wist u bijvoorbeeld dat een huiszwaluw tot wel 50.000 muggen en vliegjes per week opeet? Dat wilde bijen ervoor zorgen dat de bloemen elk jaar weer zo mooi bloeien? En dat vleermuisjes elke nacht tientallen muggen en insecten vangen? Zo helpen we elkaar!

Waar moet u op letten?

U kunt een gebied via een ontheffing of via de Gedragscode Tijdelijke Natuur onder Tijdelijke Natuur brengen. In beide gevallen moet u vooraf dezelfde informatie overleggen, is het alleen geldig voor de nieuw gevestigde soorten en u zult ook in beide gevallen op het moment dat u de Tijdelijke Natuur wilt opruimen dit moeten melden en dezelfde zorgplicht maatregelen moeten nemen op basis van een inventarisatie van de dan aanwezige beschermde soorten.

Wilt u meer informatie? Kijk op www.tijdelijkenatuur.nl Of benader ons via de website www.natuurvoorelkaar.nl. Wij denken graag met u mee!

Behoeftte aan meer informatie?

De welkomstkaarten zijn een initiatief van het programma Natuur Voor Elkaar. Meer informatie over dit programma of wat jij kunt doen met of voor de natuur?

Kijk op www.natuurvoorelkaar.nl

Welkomstkaart Wilde Bijen

1

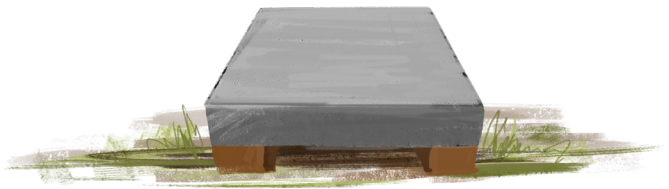
Alle wilde bijen eten stuifmeel van bloemen. Sommige zijn erg kieskeurig. De bijen van de aandachtsoortenlijst houden van boterbloemen, distels en paardenbloemen.

Zaai braakliggende gronden in met inheemse bloemenmengsels! Of laat het uit zichzelf verruigen.

2

Sommige bijen bouwen nestgangen in de grond.

Indien nodig, maak plekken met open (zand)grond voor bijen die nestjes graven. Leg enkele hopen met rul zand neer of plaats enkele takkenbossen.

3

Ø 2-10 mm

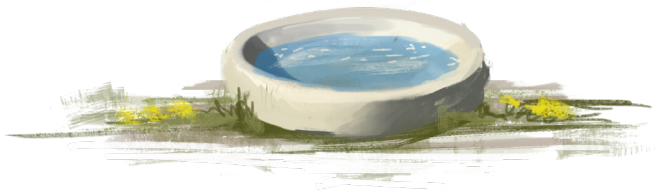
Andere bijen maken nestjes in kleine gaatjes, zoals in riet of dood hout. Als het maar een lekker zonnig plekje is.

Plaats boomstammen op het terrein of als perceelscheiding! Boor gaatjes in de stam op de kopse kant en je hebt gelijk een bijenhotel.

4

Om zo hard te kunnen werken, hebben wilde bijen water nodig.

Zorg voor water! Bijvoorbeeld door het graven van enkele kuilen/poelen met flauwe oevers, waar water in blijft staan. Werk de vrijgekomen grond als enkele bulten op het terrein.

Dit wist je nog niet van wilde bijen

Wilde bijen steken vrijwel nooit! Ze hebben geen bijenkorf om te verdedigen en meestal ook geen angel.

Gewone kleine wespbij

Dit bijtje legt zijn eitjes in het nestje van andere bijen. Net als een Koekoek. Slim he? Dus help je andere bijen, dan help je deze bij.

Ranonkelbij

Dit is een kieskeurig bijtje; je ziet ze vrijwel alleen op boterbloemen!

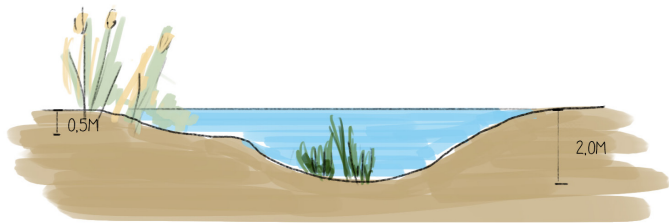
Kauwende metselbij

Waar de naam kauwende metselbij vandaan komt? Nou, de wanden van zijn nestje en het sluitpropje maken ze van fijngekauwde planten. Een heel werk kan ik je vertellen!

Paardenbloembij

Zandbijen zijn goede gravers! Gangen kunnen 5 tot wel 60 cm diep zijn.

Welkomstkaart Knoflookpad

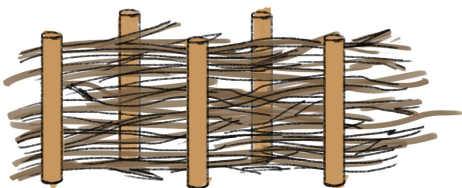
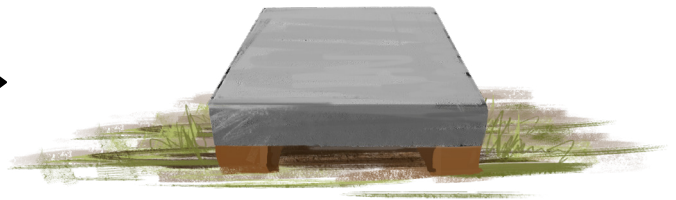

1

Ze planten zich voort in amfibieënpoelen; heldere geïsoleerde poelen, vol met waterplanten.
Graaf enkele poelen met flauwe oevers, waar water in blijft staan. Gebruik de vrijgekomen grond door verspreid over het terrein enkele rulle grondhopen neer te leggen.

Overdag graaft de knoflookpad zich in, in rul zand. Open plekken met zandgrond zijn dus erg belangrijk.
Leg verspreid over het terrein enkele boomstammen neer. Plaats deze deels over elkaar, zodat er ruimten ontstaan met kale grond en schuilplaatsen.

2

3

Rommelige hoekjes, door hout en houtwallen bieden een schuilplaats voor de winter en trekt voedsel (insecten) aan.
Zaai het terrein in met Hollandse bloemenmengsels of laat het uit zichzelf verruigen. Dit geeft structuur en trekt insecten aan als voedselbron.

Dit wist je nog niet van de knoflookpad

Bij verstoring geeft de knoflookpad een knoflookachtige geur af. Vandaar de naam!

Na een nacht van jagen graaft de pad zich 's ochtends in, in rul zand. Tegen gevaar en uitdroging.

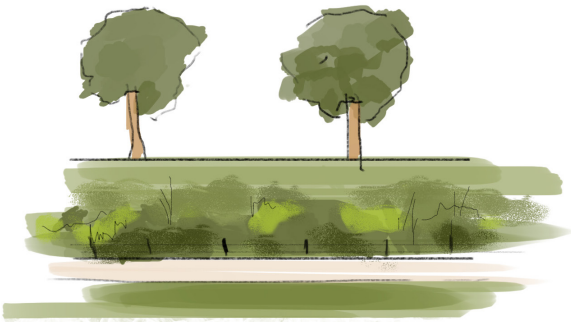
De knoflookpad kan van kleur verschillen. Van donkerbruin tot rode vlekken.

Welkomstkaart Hermelijn

Kleinschalig landschap heeft de voorkeur! Plaats enkele boomstammen of houtwallen. Dit biedt dekking en voedsel.

Maak schuil- en foerageerplekken, door het plaatsen van boomstammen of een takkenril.

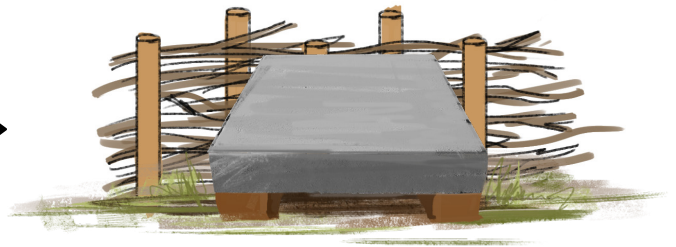

1

De hermelijn is een jager! Wilde bloemen, kruiden en ruigtes trekken muisjes aan, het voedsel voor de hermelijn.

Laat het terrein verruigen. Vul het aan met enkele vruchtdragende planten en boompjes, zoals bramen. En bijvoorbeeld met bulten snoeihout. Dat scheelt afvoeren!

2

3

Maak het terrein bereikbaar en toegankelijk.

Hekken om het terrein? Maak op een aantal plekken een opening in het hek! Daar profiteren ook andere soorten van, zoals egels.

Dit wist je nog niet van de hermelijn

Hermelijnen zijn echte jagers, ze eten muizen, ratten en zelfs konijnen! Toch zijn ze maar 20-30 cm groot.

In de zomer is de vacht bruin, in de winter spierwit! Alleen het puntje van de staart blijft altijd zwart.